

Fővárosi Ítéltábla

14.Gf.40.174/2019/5/II.

A Fővárosi Ítéltábla a Karkosák Ügyvédi Iroda által képviselt felperes neve(felperes címe) felperesnek, a Burai-Kovács, Perlaki, Stanka, Szikla és Társai Ügyvédi Iroda által képviselt BUDAPEST Hitel- és Fejlesztési Bank Zártkörűen Működő Részvénytársaság. (alperes címe) alperes ellen szerződés érvénytelenségének megállapítása iránt indított perében a Fővárosi Törvényszék 2019. január 29-én kelt 24.G.41.657/2018/7. számú ítélete ellen a felperes által előterjesztett fellebbezés folytán indult másodfokú eljárásban meghozta az alábbi:

í t é l e t e t:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét helybenhagyja.

Kötelezi a felperest, hogy fizessen meg 15 napon belül az alperesnek 10.000 (tízezer) forint + áfa ügyvédi munkadíjból álló másodfokú perköltséget, míg külön felhívásra az államnak 27.700 (huszonhétézer-hétszáz) forint le nem rótt fellebbezési illetéket.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

1.

A felperes keresetében kérte, hogy a bíróság állapítsa meg a felek között 2007. augusztus 9-én kötött

kölcsönszerződés érvénytelenségét, nyilvánítsa hatályossá a szerződést és kötelezze az alperest 345.928 forint megfizetésére. Kérte továbbá az alperes kötelezését a ... alvázszámú gépjármű törzskönyvének kiadására. Állította, hogy az alperesi Üzletszabályzatot nem kapta meg a szerződéskötéskor, annak tartalmáról nem is tájékoztatták, ezért az az 1959. évi IV. törvény (rPtk.) 205/B. § (1) bekezdésében írt feltételek hiányában nem vált a szerződés részévé. Hivatkozása szerint a szerződést nem az arra jogosult írta alá az alperes részéről, továbbá nem tartalmazza a kölcsön összegét svájci frankban, mely utóbbi miatt a Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjába ütközik. A költségeket sem tartalmazza teljes körűen, melynek okán a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjába, míg a törlesztőrészek száma, esedékessége és a törlesztési időpontok feltüntetésének hiánya miatt a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjába ütközik. Állítása szerint az árfolyamkockázatról akként tájékoztatta az alperes, hogy a svájci frank árfolyama csak minimálisan ingadozhat, ennek következtében a törlesztőrészek összege csak jelentéktelen mértékben változhat. A téves és nem kielégítő tájékoztatás folytán alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, az nem őt terheli, emiatt a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, ezért a szerződés a rPtk. 209.§ és 209/A. § alapján érvénytelen.

2.

Az alperes elsődlegesen kérte a per megszüntetését arra hivatkozással, hogy a kereset nem felel meg a 2014. évi XL. törvény rendelkezéseinek. Érdemben a kereset elutasítását kérte elsősorban elévülés okán. Előadta, hogy a kölcsönszerződést nevében és helyette az ügyleti meghatalmazás alapján eljáró, képviseleti joggal bíró személy írta alá. Állította, hogy lehetővé tette az Üzletszabályzat megismerését a felperes számára, aki azt el is fogadta, ezért az a szerződés részévé vált, továbbá a szerződés pontosan tartalmazza a kölcsön összegét, a felmerülő költségeket, a törlesztőrészek számát, esedékességét és a törlesztési időpontokat is, melyre tekintettel ezek feltüntetésének hiánya okán nem érvénytelen. Az árfolyamkockázatról történt tájékoztatás vonatkozásában arra hivatkozott, hogy a szerződés 7. pontja tartalmazza a jogszabályoknak megfelelő kockázatfeltáró nyilatkozatot, az az általánosan tájékozott fogyasztó számára világos és érthető szerződéses kikötés. Egy átlagosan figyelmes és körültekintő fogyasztó számára érhetőnek és világosnak kellett lennie annak a ténynek, hogy az árfolyam folyamatosan változhat, amely jelentős kockázatot hordoz magában.

3.

Az elsőfokú bíróság a felperes keresetét elutasította és kötelezte a felperest, hogy 15 napon belül fizessen meg az alperesnek 31.800 forint perköltséget, valamint az államnak külön felhívására

20.800 forint kereseti illetéket.

3.1.

Határozatának indokolásában tényként állapította meg, hogy a felperes mint adós és az alperesi jogelőd (továbbiakban alperes) mint hitelező 2007. augusztus 9-én svájci frank alapú hitelszerződést kötöttek, mely alapján az alperes 2.800.000 forintot bocsátott a felperes rendelkezésére. A 6. pontban rögzítették, hogy a szerződés változó kamatozású, svájci frank alapú, változó futamidejű, az éves induló ügyleti kamatláb 13,10%, az ügyleti kamatláb változásának eseteit és módját az Üzletszabályzat tartalmazta. A 7. pont szerint az adós a hitel visszafizetését 120 havi törlesztőrészlet megfizetésével teljesíti, a havonta esedékes törlesztőrészlet összege 41.980 forint volt. Azt is rögzítették, hogy a deviza alapú finanszírozás esetén a törlesztőrészletek forintban fizetendő összege a devizanem árfolyam és kamatláb alakulásától függően változhat. Ennek jelentős kockázata abban rejlik, hogy a forint leértékelődése nem csak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. A hitelszerződés lejárat előtti megszűnése vagy módosulása esetén a teljes hátralévő tőketartozást érintő árfolyam különbség egy összegben esedékessé válik. Az adós kijelentette, hogy tudatában van a deviza alapú finanszírozás fokozott kockázatának és vállalja ennek következményeit. A 8. pont alapján az adós köteles a költségek, a módosítási díj, a rendkívüli zárlati díj, egyéb költségek, az árfolyam-különbség megfizetésére az Üzletszabályzat 17.3. pontja szerint. A 10. pontban az adós vételi jogot engedett a gépjárműre, a vételi jog tartalmára és gyakorlásának feltételére az Üzletszabályzat rendelkezései az irányadóak. A 12. pont szerint a szerződésben és annak mellékleteiben nem szabályozott kérdésekben a hitelező Üzletszabályzata az irányadó és a szerződés aláírásával az adós kijelentette, hogy az Üzletszabályzatot átvette, megismerte és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek ismeri el.

Az Üzletszabályzat 17. pontja értelmében a felperes kamatot, jutalékot, költséget és díjat tartozik fizetni, melynek mértékét a szerződés, az Üzletszabályzat, valamint az alperes mindenkor érvényes Hirdetménye tartalmazzák. Az alperes fenntartotta a Hirdetmény egyoldalú módosításának jogát azzal, hogy a módosított Hirdetményét az ügyfélforgalom számára nyitva álló helyiségeiben kifüggeszti, illetve azt a honlapján közzéteszi, továbbá egy példányt az ügyfél rendelkezésére bocsát. A Hirdetmény módosítása esetén annak feltételei a hatályba lépésétől a folyamatban lévő szerződésekre is érvényesek voltak. A 17.1. pont tartalmazza a kamat kiszámításának módját, míg a 17.2. pont a teljes hiteldíjmutató definícióját. A 17.3. pont alapján a hitelhez kapcsolódó egyéb

díjak, költségek tekintetében az ügyfél a szerződésben foglaltakon túlmenően az Üzletszabályzatban meghatározott esetekben kötelezhető. A 17.4. pont alapján a késedelmi kamat mértéke a mindenkorin jegybanki alapkamat kétszerese.

A 18.3. pont értelmében változó kamatozású szerződés esetén az alperes jogosult volt az ügyleti kamatláb mértékét megváltoztatni az Üzletszabályzat 17. pontjában foglaltak szerint. A 18.3.2. pont rögzítette, hogy a deviza alapú szerződések változó kamatozású szerződések, az ügyfél fizetési kötelezettsége forintban teljesítendő. Deviza alapú szerződés esetén a törlesztőrészletekre a Budapest Bank Rt. által a szerződés devizanemére meghirdetett árfolyamok módosulásának függvényében a meghatározott árfolyam különbözet futamidő szerint utolsóként esedékessé váló törlesztőrészlet kivételével kerül érvényesítésre. A bázis árfolyam a Budapest Bank Rt. szerződésben meghatározott árfolyamtípusának a hitelfolyósítás napját követő első banki napján érvényben levő árfolyama, míg az aktuális árfolyam a Budapest Bank Rt. szerződésben meghatározott árfolyamtípusának a törlesztőrészlet esedékessége napjának végén érvényben lévő árfolyam volt. A 18.3.3. pont értelmében a változó futamidejű deviza alapú szerződés esetén az árfolyam-különbözet elszámolás a futamidő változását eredményezi. Az árfolyam-különbözet az adott törlesztőrészlet (tőke), majd kamat tartalmát módosítja. Változó futamidejű szerződések esetén az árfolyam-különbözet elszámolását követően a Budapest Autó a szerződés futamidejét és az utolsó törlesztőrészlet nagyságát úgy módosítja, hogy a törlesztőrészlet összege az utolsó kivételével ne változzon és az utolsó törlesztőrészlet összege az induló törlesztőrészlet összegét ne haladja meg. Amennyiben kamatváltozások következtében a futamidő elérte a maximális futamidőt és az utolsó törlesztőrészlet összege elérte az induló törlesztőrészlet nagyságát, az árfolyam-különbözet elszámolása mindaddig a hátralévő törlesztőrészletek változását eredményezi, ameddig a törlesztőrészletek összege az eredeti törlesztőrészlet összege alá nem csökken. A hátralévő tőke – illetve esetleges kamattartozás árfolyam-különbözete lejárat előtti teljes körű előtörlesztés, illetve megszűnés esetén egy összegben esedékessé válik és az a következőképpen határozható meg: hátralévő tőketartozás x (teljesítési árfolyam - bázis árfolyam) / bázis árfolyam. A hátralévő tartozás kalkulált árfolyam-különbözete az előterjesztés, illetve egyösszegű teljesítés jóváírásának napjával kerül elszámolásra. A futamidő szerint a futamidő esedékessé váló törlesztőrészlet árfolyam-különbözetének meghatározásakor alkalmazott árfolyam az azt megelőzően esedékessé váló törlesztőrészlet aktuális árfolyama. Esedékessége megegyezik a törlesztőrészlet esedékességével. Az utolsó törlesztőrészletre az utolsó előtti törlesztőrészlet esedékességékor a szerződés devizanemére meghatározott referencia kamatlába (svájci frank alap esetén egyhavi svájci frank libor, euró alap

esetén egyhavi euribor) és a forintra meghatározott referencia kamatláb (három havi bubor) közti különbséggel meghatározott egyhavi kamatot számít fel. Ez a kamat növeli az utolsó törlesztőrészlet összegét. A 18.3.4. pont megismételte az egyedi megállapodás 7. pontjában írt árfolyamkockázatról szóló figyelmeztetést.

A 18.4. pont értelmében az üzleti kamatláb változása, illetve deviza alapú szerződés esetén árfolyam-különbözet felmerülése esetén a teljes hiteldíj mutató is megváltozik. Ugyancsak megváltozik a teljes hiteldíj mutató, amennyiben a szerződés hatálya alatt olyan hatósági rendelkezés, vagy jogszabályváltozás következik be, amelynek eredményeként a Budapest Autónak igazolható többletköltségei merülnek fel, és ezeket továbbhárítja az ügyfélre.

A 21. pont alapján az ügyfél a Budapest Autó által finanszírozott összeget és annak kamatait a szerződésben megállapított törlesztőrészletekben fizeti meg a Budapest Autónak a szerződésben foglalt ütemezés szerint. A havi törlesztőrészletek a hitelfolyósítás napjától egy hónapos törlesztési periódusonként esedékesek. Az esedékesség napja – amennyiben a felek a szerződésben másként nem rendelkeztek – minden naptári hónapban az a nap, amely számánál fogva megegyezik a hitelfolyósítás napjával, illetve amennyiben az adott hónapban nincs ilyen számú nap, úgy a hónap utolsó napja. A Budapest Autó legkésőbb az első havi törlesztőrészlet esedékessége előtt írásban tájékoztatja az ügyfelet a hitelfolyósítás dátumáról, valamint a folyósítás időpontjában érvényes üzleti kamatláb mértékéről. Az ügyfél tájékoztatás hiányában is köteles a havi törlesztőrészlet induló részletét a gépjármű átvételét követő 30. napra a Budapest Autónak megfizetni, illetve a tájékoztatás hiányát a Budapest Autó felé írásban jelezni. A havi törlesztőrészlet összege az üzletszabályzatban foglaltak szerint változhat, melyről a Budapest Autó előzetesen írásban értesíti az ügyfelet.

3.2.

Az elsőfokú bíróság ítéletének jogi indokolásában a 2014. évi XL. törvény 37. § (1) bekezdésének felhívását követően kifejtette, hogy a felülvizsgált elszámolás megtörténte is figyelemmel a per érdemére tartozó kérdés a kereset összecszerűségének megalapozottsága, ezért a per megszüntetésének nem volt helye. A felperes követelése nem évült el, mivel még 2017-ben is fennállt a felek közti perbeli jogviszony.

A rPtk. 200. § (1) bekezdésére, a 205. § (1) bekezdésére és a 6/2013. PJE határozat 2. pontjára

utalással rögzítette, hogy nem volt akadálya annak, hogy a felek deviza alapú szerződést kössenek. A felperes alakiság megsértésére vonatkozó érvelése a rPtk. 217. § (1) bekezdése, 218. § (1) bekezdése és a Hpt. 210. § (1) bekezdése értelmében nem alapos, hiszen a kölcsönszerződés írásban jött létre. A képviseleti jogosultság hiányára is eredménytelenül hivatkozott, mivel a rPtk. 221. § (1) bekezdése, a 222. §-a és a 223. § (1) bekezdése alapján az esetleges álképviselő eljárását jóváhagyottnak kell tekinteni és a hatósági engedély esetleges hiánya sem eredményezi a szerződés érvénytelenségét.

A rPtk. 205/B. § (1) bekezdése, a szerződés 6. és 12. pontja értelmében az Üzletszabályzat a szerződés részévé vált, a tanúk nem támasztották alá azt a felperesi állítást, hogy annak átadása nem történt meg.

A szerződés tárgya a 4. és 6. pontban, továbbá az Üzletszabályzat 18.3.2. pontjában foglaltak alapján – figyelemmel az 1/2016. számú PJE határozat 1. pontjára is – egyértelműen meghatározható, ezért a felperes Hpt. 213. § (1) bekezdés a) pontjára történő hivatkozása megalapozatlan. Szintén alaptalan a Hpt. 213. § (1) bekezdés c) pontjára történő hivatkozás, mivel a megállapodás 8. pontja, az Üzletszabályzat 17.3. pontja, illetőleg az aktuális Hirdetmény tartalmazza a felek jogviszonyára irányadó költségeket, díjakat és a felperes adós maradt annak konkrét megjelölésével, hogy mely költségelem, illetőleg díj nem került meghatározásra. A törlesztőrészletek számának meghatározása megfelel a Hpt. 213. § (1) bekezdés e) pontjában foglaltaknak, az adós számára az egyedi megállapodás 7. pontja értelmében ismert a legkevesebb és a maximális részletek száma, így tisztában van azzal, hogy mennyi ideig terhelheti fizetési kötelezettség. Változó futamidő esetén nem láthatók előre az esetleges bekövetkező kamatváltozások, azok mértéke, az árfolyamváltozások mértéke, így a pontos törlesztőrészlet sem határozható meg. Az Üzletszabályzat 21. pontja megfelelően tartalmazza a törlesztési időpontokat, e körben az alperes helytállóan hivatkozott arra, hogy a szerződéskötéskor nem látható előre, hogy mely napon kerül sor az kölcsönösszeg folyósítására. A felperes számára nyilvánvalóan utóbb ismertté vált a folyósítás pontos napja és ennek, valamint az Üzletszabályzat 21. pontjának ismeretében egyértelmű lehetett számára a törlesztése esedékességének időpontja. A törlesztőrészlet összege az egyedi megállapodás 7. pontjában – figyelemmel az Üzletszabályzat 18.3.2. pontjában és 18.3.4. pontjában foglaltakra is – egyértelműen meghatározásra került a Kúria 6/2013. számú polgári jogegységi határozatának 1. pontjára is tekintettel.

Az árfolyamkockázat tisztességtelenségére történő felperesi hivatkozás kapcsán kifejtette, hogy az Európai Unió Bíróságának (EUB) a C-26/13. számú, úgynevezett Kásler-ügyben hozott ítéletében kifejtett jogértelmezést alapul véve a Kúria 2/2014. számú PJE határozata úgy foglalt állást, hogy az a rendelkezés, amely szerint az árfolyamkockázatot – a kedvezőbb kamatmérték ellenében – korlátozás nélkül a fogyasztó viseli a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, ésszerűen figyelmes és körültekintő, átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érhető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen. A jogegységi határozat szerint az átlagos fogyasztónak a szerződéskötéskor nem abszolút mértékben kellett tudnia felmérni az általa vállalt kötelezettségek felső határát, hanem a szerződésnek a fogyasztó szerződéses terheinek lehetséges alakulását kellett meghatároznia. A szerződés alapján a fogyasztónak képesnek kellett lennie arra, hogy felmérje a szerződéskötést követően bekövetkező eredményváltozásból eredő többletkötelezettsége keletkezésének indokait, kötelezettségei változásának mechanizmusát és annak lehetséges mértékét. Az 5/2013. PJE határozat alapján a pénzügyi intézményt a jogszabály alapján terhelő tájékoztatási kötelezettségnek ki kell terjednie az árfolyamváltozás lehetőségére és arra, hogy annak milyen hatása van a törlesztőrészletekre. A tájékoztatási kötelezettség nem terjedhet ki az árfolyamváltozás mértékére. A szerződéskötés időpontjában hatályban volt Hpt. 203. § (6) bekezdése szerint a pénzügyi intézménynek fel kell tárnia a szerződéses ügyletben az ügyfelet érintő kockázatot, amelynek tudomásulvételét az ügyfél az aláírásával igazolja; a (7) bekezdés szerint a (6) bekezdésben meghatározott kockázatfeltáró nyilatkozatnak tartalmaznia kell a devizahitel nyújtására irányuló szerződés esetén az árfolyamkockázat ismertetését, valamint annak hatását a törlesztőrészletekre.

Az adott esetben a perbeli megállapodás egyedi részében található 7. pont, és az Üzletszabályzat 18.3.4. pontja tartalmazza a kockázatfeltáró nyilatkozatot, mely szerint az alperes felhívta a felperes figyelmét arra, hogy a deviza alapú hitelek kockázatot rejtenek, a forint leértékelődése nemcsak az esedékes törlesztőrészletek növekedését eredményezi, de a teljes hátralévő tőketartozást is növeli. Nyilvánvalóan a törlesztőrészletek növekedése és a tőketartozás növekedése a felperes gazdasági

helyzetére negatív hatással van, ez magából a tájékoztatásból egyértelműen kitűnik. A felperes a megállapodást aláírta, így nem hivatkozhat arra, hogy az árfolyamkockázat körében tájékoztatása nem történt meg. Az alperesi tájékoztatás – a fentiekre tekintettel – megfelel a Hpt. 203.§ (6) és (7) bekezdésében foglalt követelményeknek. Annak megítélése, hogy a perbeli szerződéses kikötés megfelel-e az érhető és egyértelmű megfogalmazás elvének, az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül történik. A 2/2014. PJE határozat szerint, ha a szerződés szövegéből és a pénzügyi intézmény által tájékoztatásból egyértelműen felismerhető volt az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt konkrét fogyasztó számára, hogy az árfolyamkockázat korlátozás nélkül kizárólag őt terheli és hogy az árfolyam rá nézve kedvezőtlen változásának nincs felső határa, a vizsgált kikötés tisztességtelenségét a rPtk. 209.§ (5) bekezdése alapján nem lehet megállapítani. A perbeli kockázatteltáró nyilatkozat rendelkezése érthető, egyértelmű és világos. Ennek alapján az átlagos fogyasztó tudatában lehetett annak, hogy az árfolyamkockázat őt terheli, és nincs felső határa. Nem lehetett ugyanakkor abban a hiszemben, hogy az árfolyamkockázat nem valós. A kihallgatott tanúk vallomása alapján sem állapítható meg, hogy az alperes olyan tájékoztatást adott volna a felperesnek, hogy az árfolyamkockázat nem valós, illetőleg annak felső határa van.

Az Üzletszabályzat 16.1.4. pont szerint a perbeli gépjármű kiadására csak akkor kerülhet sor, ha a felperes a szerződésben rögzítettek szerint valamennyi fizetési kötelezettségét teljesítette, a perbeli esetben ez nem valósult meg, ezért az erre irányuló kereset sem alapos.

4.

Az ítélet ellen a felperes nyújtott be fellebbezést, melyben kérte annak megváltoztatását és a keresetének megfelelő döntés meghozatalát. Fenntartotta azon hivatkozását, hogy az Üzletszabályzat a rPtk. 205/B. § (1) bekezdésében írt feltételek teljesülésének hiányában nem vált a szerződés részévé. Rámutatott, hogy a szerződést a két tanú nem a jelenlétében írta alá, ezért az nem tekinthető teljes bizonyító erejű magánokiratnak, melyre tekintettel az alperes volt köteles bizonyítani az Üzletszabályzat szerződés részévé válását, melynek nem tett eleget. **W. R.** tanú nem elfogult, ezért az elsőfokú bíróság indokolatlanul rekesztette ki vallomását a bizonyítékok köréből.

Tévesen értékelte az elsőfokú bíróság 7. pontban írt kockázatteltáró nyilatkozatot is. Az alperes nem tájékoztatta megfelelően a kockázatokról, a szöveg a kockázat korlátatlanságára nem hívja fel a figyelmet, az nem világos és érthető, nem mutatja be a kockázattal kapcsolatos összes gazdasági mechanizmus konkrét működését, ezért az nem felel meg az EUB C-186/16., C-51/17. és C-126/17.

számú ügyekben hozott ítéleteinek sem.

5.

Az alperes fellebbezési ellenkérelme az elsőfokú ítélet helybenhagyására irányult annak helyes ténybeli és jogi indokai alapján.

6.

Az elsőfokú ítéletnek jogerőre emelkedett rendelkezése nem volt, ezért azt az ítéletábra teljes terjedelmében vizsgálta felül.

7.

A fellebbezés nem alapos.

8.

Az elsőfokú bíróság a releváns tényeket megállapította, érdemi döntésével és indokaival az ítéletábra egyetért, ezért azok megismétlése nélkül, a Pp. 254. § (3) bekezdése alapján utal a határozat helyes indokaira és csak a fellebbezésben foglaltakra tekintettel mutat rá az alábbiakra.

8.1.

A rPtk. 205/B. § (1) bekezdése szerint az általános szerződési feltétel csak akkor válik a szerződés részévé, ha alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. Az Üzletszabályzat általános szerződési feltételeket tartalmaz, amelyek lényegi tulajdonsága, hogy azokat a szerződő felek egyedileg nem tárgyalják meg, ennek ellenére a szerződés részét képezik, feltéve, hogy alkalmazója lehetővé tette, hogy a másik fél annak tartalmát megismerje, és ha azt a másik fél kifejezetten vagy ráutaló magatartással elfogadta. Az elsőfokú bíróság helytállóan állapította meg, hogy a felperes a kölcsönszerződés aláírásával elismerte és kijelentette, hogy a szerződés részét képező Üzletszabályzatot átvette, megismerte, és az abban foglaltakat magára nézve kötelezőnek elfogadta.

A Pp. 196.§ (1) bekezdés b) pontja szerint a magánokirat az ellenkező bebizonyításáig teljes bizonyítékul szolgál arra, hogy kiállítója az abban foglalt nyilatkozatot megtette, illetőleg elfogadta, vagy magára kötelezőnek ismerte el, feltéve, hogy két tanú az okiraton aláírásával igazolja, hogy a

kiállító a nem általa írt okiratot előttük írta alá, vagy aláírását előttük sajátkezű aláírásának ismerte el. Nem volt releváns a felperes azon érvelése, hogy a tanúk nem a fentieknek megfelelően írták alá az okiratot, mert maga sem vitatta, hogy a kölcsönszerződést aláírta. Ebből következően az okirati bizonyítékkal szemben neki kellett volna bizonyítania a leírtak ellenkezőjét, hogy az Üzletszabályzatot nem ismerte meg, illetve nem vette át. Ennek megállapításához azonban a rendelkezésre álló bizonyítékok nem voltak elegendők. **K. T.** tanú e körben releváns vallomást nem tett, míg dr. **Iné M. N. Á.** tanú nyilatkozata szerint az általános gyakorlat az volt, hogy a dokumentumok – köztük az Általános Szerződési Feltételek is – átadásra kerültek az ügyfél részére. A felperes volt házastársának, **W. R.** tanúnak azon nyilatkozata, miszerint „egyéb dokumentumokat szerintem nem mutattak a helyszínen, és később sem kaptunk semmilyen dokumentumot” az ítélet tábla megítélése szerint önmagában alkalmatlan az okirati bizonyíték megdöntésére. Különös tekintettel arra, hogy a tanú előadását részben cáfolja maga a felperes is, aki elismerte, hogy az általános szerződési feltételeket postai úton megkapták (16. sz. jkv. 1 bek.), továbbá nem vitás tény, hogy az abban foglaltaknak is megfelelően megkezdte a teljesítést, a részletek törlesztését. Mindezek alapján eredménytelenül hivatkozott arra, hogy az Üzletszabályzat nem vált a szerződés részévé.

8.2.

Az árfolyamkockázattal kapcsolatos tájékoztatás megfelelősége kapcsán rámutat az ítélet tábla, hogy a EUB a C-26/13. számú ítéletében kifejtette, hogy a szerződési feltételek átláthatóságának a 93/13 EGK irányelvben foglalt követelményei nem korlátozhatók kizárólag azok alaki és nyelvtani szempontból érthető jellegére, mert a fogyasztó számára alapvető jelentőséggel bír az, hogy a szerződéskötést megelőzően a szerződési feltételeket és a szerződéskötés következményeit megismerhesse. Csak ezen ismeret alapján lesz abban a helyzetben, hogy megalapozottan dönthessen az eladó vagy a szolgáltató által előzetesen meghatározott feltételek elfogadásáról. Az EUB ezzel egyezően foglalt állást a C-51/17. számú döntésében is megismételve azt, hogy azon követelmény, mely szerint a szerződési feltételeket világosan és érthetően kell megfogalmazni, arra kötelezi a pénzügyi intézményeket, hogy elegendő tájékoztatást nyújtsanak a kölcsönvevők számára ahhoz, hogy tájékozott és megalapozott döntéseket hozzanak. Az árfolyamkockázattal kapcsolatban kiemelte, hogy a feltételeknek nemcsak alaki és nyelvtani, de a konkrét tartalom szempontjából is érthetőnek kell lenni, hogy az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó értékelni tudja a pénzügyi kötelezettségeire gyakorolt gazdasági következményeit.

A fentiekkel összhangban a Kúriának a 2/2014. PJE határozata 1. pontja értelmében a deviza alapú fogyasztói kölcsönszerződés azon rendelkezése, amely szerint az árfolyamkockázatot – a kedvezőbb kamatmérték ellenében – korlátozás nélkül a fogyasztó viseli, a főszolgáltatás körébe tartozó szerződéses rendelkezés, amelynek a tisztességtelensége főszabályként nem vizsgálható. E rendelkezés tisztességtelensége csak akkor vizsgálható és állapítható meg, ha az általánosan tájékozott, észszerűen figyelmes és körültekintő átlagos fogyasztó számára annak tartalma a szerződéskötéskor – figyelemmel a szerződés szövegére, valamint a pénzügyi intézménytől kapott tájékoztatásra is – nem volt világos, nem volt érthető. Ha a pénzügyi intézménytől kapott nem megfelelő tájékoztatás, vagy a tájékoztatás elmaradása folytán a fogyasztó alappal gondolhatta úgy, hogy az árfolyamkockázat nem valós, vagy az őt csak korlátozott mértékben terheli, a szerződésnek az árfolyamkockázatra vonatkozó rendelkezése tisztességtelen, aminek következtében a szerződés részlegesen vagy teljesen érvénytelen.

Az ítélet tábla – egyetértve az elsőfokú bírósággal – megállapította, hogy a szerződés tartalmából, annak 7. pontjából, valamint az Üzletszabályzat 18.3.2. pontjából az átlagos fogyasztó számára is világosan felismerhető volt, hogy a megkötött szerződés deviza alapú szerződés, azaz devizában nyilvántartott, de forintban folyósított és forintban törlesztett kölcsönszerződés. Az átlagos fogyasztó azt is világosan felismerhette, hogy a felperes forintban teljesítendő fizetési kötelezettsége a svájci frank árfolyamának változásától függően változik, ami miatt árfolyam-különbözet fizetendő, aminek mértéke az árfolyam ismeretében az Üzletszabályzatban írt képlet szerint meghatározható.

A szerződés 7. pontjában – és az üzletszabályzat 18.3.4. pontjában – kifejezetten szerepel, hogy az árfolyamváltozás kockázatot jelent, és az is, hogy az árfolyamváltozásból eredő kockázatot teljes mértékben, tehát korlátozás nélkül az adós köteles viselni. A kölcsönszerződés feltételeiből felismerhető volt, hogy annak a devizának az árfolyama, melyben a kölcsönszerződést megkötötték megváltozhat, valamint az is, hogy az árfolyam változása a fogyasztó pénzügyi kötelezettségeire milyen jelentős gazdasági következményekkel járhat, a futamidő meghosszabbítását, illetve a törlesztőrészek növekedését eredményezheti, de a teljes hátralévő tőketartozást is növelheti.

A fentiekre figyelemmel az ítélet tábla álláspontja szerint a kölcsönszerződés 7. pontjában foglalt tájékoztatás, kockázatfeltáró nyilatkozat világosan és érthetően tartalmazta az átlagos fogyasztó mércéjén keresztül megítélt felperes számára azt, hogy az árfolyam változásának jelentős, fokozott

kockázata van, mely valós, az nem korlátozott mértékben őt terheli, a változás növelheti az általa fizetendő szolgáltatás mértékét, ezért a tájékoztatás tisztességtelenségére a felperes alaptalanul hivatkozott.

9.

A Fővárosi Ítéltábla a fentiekre tekintettel az elsőfokú bíróság ítéletét a Pp. 253. § (2) bekezdése alapján – helyes indokaira tekintettel – helybenhagyta.

10.

A felperes fellebbezése nem vezetett eredményre, ezért a Pp. 239. §-a alapján alkalmazandó Pp. 78. § (1) bekezdése alapján kell az alperesnek a másodfokú eljárásban felmerült, a 32/2003. (VIII.22.) IM rendelet 3. § (5) bekezdése szerint számított, 10.000 + áfa összegű ügyvédi munkadíjból álló költségét megfizetnie. A felperes köteles megfizetni továbbá az illetékfeljegyzési joga folytán előzetesen le nem rótt 27.700 forint fellebbezési illetéket a 6/1986. (VI.26.) IM rendelet 13. § (2) bekezdése alapján.

Budapest, 2019. szeptember 19.

. Sándor Ottó s. k.

a tanács elnöke

. Balsai Csaba Zoltán s. k.

előadó bíró

. Buglyó Gabriella s. k.

bíró